

Únor

Únor- měsíc karnevalu,
radosti a smíchu,
k tanci vyzval král i šašek
pohádkovou vílu.

Jak to viděly a znaly naše babičky.....ÚNOR

Tento měsíc byl v našich vesnicích rozhodujícím časem pro hospodářství a příští úrodu. S povděkem přijímali: „Únor bílý, který pole sílí.“ Naopak: „Když skřivánek v únoru zpívat počne, v dubnu jistě umlkne.“ Platilo tedy: „Teplý únor – studené jaro.“ Nejvíce pranostik se vztahuje k druhému únoru, k Hromnicím. Tady u nás se nejvíce říkávalo: „To musí skřivánek vrznout, i kdyby měl zmrznout. Ale jak dlouho před Hromnicemi zpívá, tak dlouho bude po nich mlčet.“ Ale tento svátek byl důležitý i jinak. Ten den se například nosily do kostela na posvěcení svíčky hromničky, které se pak v domovech rozsvěcovaly při bouřce, aby se stavení uchránilo od hromu, blesku a krupobití.

Ale v únoru se v našem kraji odehrával nejznámější lidový zvyk tohoto období, a tím byl masopust. Začínal hned po svátku Tří králů a byl každý rok různě dlouhý – od jednoho do dvou měsíců a trval až do „popelce“. Popeleční středa pak zahajovala čtyřicetidenní půst, který končil o

Velikonocích. A protože datum Velikonoc je pohyblivé, mohla být Popeleční středa od 4. února až do 10. března. Masopust tedy patřil více do zimního období. Byl to čas zabíjaček, vepřových hodů, nejrůznějších vesnických zábav a bálů, čas nevázané veselosti. V té době se taky tady v okolí konalo nejvíce svateb. Věřilo se, že sňatky uzavřené v masopustu budou šťastné a dlouho vydrží. Také v komorách byla ještě hojnost zásob a masa ze zabíjaček na pořádnou svatební hostinu a na výslužky skoro pro celou vesnici. Taková svatba v masopustě v bohatých polabských statcích se často protáhla i na několik dní.

Mezi zvláštní krajové masopustní zábavy patřil „šplochan“. Objevoval se nejen v oblasti severně od Nymburka, ale také v některých vesnicích kolem Kutné Hory. „V každém masopustě pořádají jeden šplochan selky a jeden děvčata. I čeládka strojívala šplochany. K tomu účelu účastnice šplochanu přispějí buď moukou, vejci nebo jinými surovinami, ale také penězi. Den předem upečou množství koláčů a „věnec“. Druhý den zapřáhnou do několika vystrojených vozů voly. Do prvního vozu sednout hudebníci, do ostatních pořadatelky šplochanu. Průvod jede vsí a před ním pobíhají směšně nastrojené maškary, rozličné žerty provozující. Celý průvod jede do sousední vesnice, kterou projede. Z vozů házejí se na zevlující mládež tak zvané „matačky“. Obrátivše se vrátí a jedou domů a sejdou se k hostině. Nežli hostina skončí, bývá úplná tma a rozjařená společnost se odebere do hospody, kde jest taneční zábava. Masopust vrcholil v poslední tři dny, v masopustní neděli, v pondělí a úterý, kterým se říkalo ostatky. Přípravy na ně se konaly už od čtvrtka, kterému se příznačně říkalo „tučný“. Leckde nebyla nouze ani o sádlo, hospodyně zadělaly na koblihy, šišky a boží milosti, kterých se pak nasmažily plné mísy.

Masopustní zábava začínala o masopustní neděli. Z vyprávění mé babičky pochází i zpráva o tom všem. V některých vesnicích, měl maškarní průvod svůj dávný řád. Některý z mládenců vzal hospodyně k tanci, zatímco ostatní se vrhli po stavení, kde by co objevili. Trvalo obvykle do samého večera, než průvod obešel celou vesnici a skončil u hospody, ze které vyšel. V ní zábava pokračovala. Přepočítaly se vybrané peníze, část připadla hudebníkům a zbytek se dal na pohoštění děvčat. Nejveselejší část večera byla s tancem při muzice. Před dvanáctou hodinou skončil tanec a všechno rázem utichlo, protože se musel za všeobecného žalu pochovat masopust neboli „Bakchus“. Tím se stala vypůjčená basa, zabalená do prostěradla jako rubáše a kolem ní se konaly „pohřební obřady“. Mládenci si pak vzali basu na ramena a vážným krokem za zvuků smutečního průvodu ji vynesli na dvůr. To všechno se muselo odbyť do půlnoci. Kdyby děvčata tancovala dále, zjevil by se mezi nimi čert v podobně myslivce. Ve středu ráno se všichni vesničané vydali do kostela na tichou mši a hlavně pro „popelec“ – křížek z popela na čelo, aby si jím připomněli marnost tohoto světa a také, aby je nebolela hlava. Kdo si „popelec“ z čela nesetřel, mohl se těšit, že bude celý rok zdravý. To byl konec masopustu, ale pak ještě všichni o postní čas, který následoval, vzpomínali, jaké to o masopustu bylo.

Recepty podle paní Marie Němečkové, které se nejvíce o masopustu dělávaly.

Masopustní koblihy:

40 dkg polohrubé mouky
2 lžíce cukru
3 dkg droždí
Asi 2 dcl mléka
Sůl
4 žloutky
2 lžíce rumu
2 lžíce rozehřátého tuku
Meruňkový džem
Tuk na smažení

Postup:

Mouku prosejeme do mísy, doprostřed dáme cukr, rozdrobené droždí a s trochou vlažného

mléka a mouky promícháme. Přikryjeme, a když kvásek vykyne, doplníme solí, žloutky, rumem, prochladlým tukem a zbylým mlékem. Potom dobře vypracujeme těsto a dáme kynout. Po vykynutí je lehce rozválíme, formičkou nebo okrajem skleničky vykrájíme. Na polovinu koleček dáme trochu džemu, přikryjeme druhým kolečkem, okraje stiskneme a znovu vykrojíme formičkou. Necháme ještě chvíli kynout. Pak je vkládáme do hrnce s vyšší vrstvou horkého tuku, přikryjeme a když jsou osmažené odkryjeme, obrátíme a smažíme na druhé straně. Hotové koblihy dáme na sítko odkapat, a pak je pocukrujeme.

Boží Milosti:

30 dkg hladké mouky
3 dkg cukru
3 dkg másla
1 žloutek
1 lžíce rumu
Citronová kůra
Trochu mléka
Tuk na smažení

Postup:

Všechny přísady dáme na vál a dobře zpracujeme na těsto řidší než na nudle. Těsto hněteme tak dlouho, až se na něm dělají puchýřky. Pak je vyválíme na plát o síle půl centimetru a z něho rádýlkem – zobatým kolečkem – vykrajujeme různé tvary, hlavně kosočtverce, trojúhelníky a čtverečky. Ty pak smažíme na rozpáleném tuku do zlatova a ještě horké je obalujeme v moučkovém cukru s vanilkou.

K únoru patří ještě **svátek svatého Matěje, který připadá na 24. února**. I v Polabí platily pranostiky: „Matěj ledy láme, a když je nemá, tak si je nadělá“ nebo Na svatého Matěje lidské srdce okřeje, slunce pozdě závěje, skřivan hezky zapěje.“ Zemědělci si tímto svátkem vykládali konec zimy, a byla-li zima v Polabí mírnější, počali někde již orati, či přesazovali mladé stromky.

Historická výročí února

3.únor 1677-Narodil se Jan Blažej Santini-Aichel, český architekt.

6.únor 1905-Narodil se Jan Werich, český herec.

8.únor 1834-Narodil se Dmitrij Mendělejev, ruský chemik.

12.únor 1809-Narodil se Charles Darwin, anglický přírodovědec a tvůrce evoluční teorie.

13.únor 1945-Druhá světová válka: spojenecké letectvo zahájilo tři dny trvající bombardování Drážďan, jež si vyžádalo více než 25 000 obětí.

14.únor 1919-Narodil se Miroslav Zikmund, český cestovatel a spisovatel.

16.únor 1996-Zemřel Miloš Kopecký, český herec.

25.únor 1948-Únor 1948: pod nátlakem KSČ přijal prezident Beneš demisi demokratických ministrů, čímž komunisté vedeni Klementem Gottwaldem nastolili komunistický režim v Československu.

Zajímavosti Kutné Hory

Pivovar Kutná Hora

Byl bývalý pivovar v Kutné Hoře v Lorci. Fungoval do roku 2010.Od roku 2017 je zde obnoven provoz a vaří se zde pivo tzv. Kutná Hora. Dříve se vařilo pivo tzv. Dačický.Pivovar funguje od roku 1573.Založil ho Mikuláš Dačický z Heslova.

Dobré vtipy

„Míšo, ty višně jsou nějaké divné. Jestlipak jsi je umyla?“
„Ano, a dokonce i mýdlem.“

Malý chlapec se marně snaží dosáhnout na zvonek u domovních dveří. Kolemjdoucí muž mu tedy pomůže zazvonit. „Děkuji vám!“ vychovaně odpoví malý rošťák. „A teď musíme zdrhat oba!“

Do plného kupé ve vlaku vstoupí muž a ptá se: „Nebylo by tu místečko? Já jedu zrovna z nemocnice.“

Jedna paní ho ochotně pustí a ptá se. „A co vám bylo?“ „Mně nic. Byl jsem tam navštívit švagra.“

Rychlík vyrazil z Havlíčkova Brodu, další zastávku měl až v Praze.

Průvodčí prochází vagonem a ptá se muže, stojícího na chodbě: "Proč si nesesednete?"

"To nestojí za to, vždyť na příští stanici vysedám!"

„Pane vrátný, je tady ředitel?“

Ano, je nahoře v kanceláři, ale dneska nepřijímá.

To nevadí, já mu taky nic nenesu.“

Rozhovor s panem učitelem Podolákem

Dobrý den, pane učiteli Podoláku, chceme se vás zeptat na pár otázek do školního časopisu. Předem děkujeme.

1. Jak jste si užil Vánoce?
 2. Dostal jste nějaký sportovní dárek k Vánocům?
 3. Máte nějaké novoroční předsevzetí?
 4. Bliží se olympiáda, jak se na ni těšíte?
 5. Budete nějak uzpůsobovat školu k olympijským hrám, myslím např.: Jestli budou v televizi tak bychom se chtěli dívat na dané přenosy.
 6. Jak dlouho učíte na naší škole?
 7. Jakou školu jste vystudoval?
 8. Jaký sport máte nejraději?
 9. Držíte nějakou dietu?
 10. Udržuje nějak svou tělesnou kondici?
- Moc děkujeme za rozhovor a ať máte nádherný sportovní rok 2018.

1. Vánoce jsem strávil v kruhu rodinném na Vysočině. Štědrý den mám spojený hlavně s dobrým jídlem a zlaté prasátko běhá výhradně k sousedům. V pokoji nesmí chybět vysoký a hustý jehličnan. Obsah dárečků jsem odsunul na druhou kolej, ale ponožky pro tělocvikáře se vždycky hodí.
2. Ponožky, sprchové mýdlo, deodorant, kulíška a hřejivou sportovní bundu.
3. Přestat si kupovat gumové bonbóny firma jojo a haribo. Moje velká vášeň vymizela s rokem 2017 a zatím předsevzetí naplňuji. Darované bonbóny však sním.
4. Na každou olympiádu se velice těším. Rád sleduji přímé přenosy v televizi a fandím naším sportovcům. Na školní olympiádě bude k vidění spousta výborných výkonů a věřím, že naše škola bude figurovat v popředí.
5. Zatím nic neplánuji, ale myšlenka přímého vysílání na školní televizi není špatný nápad.
6. Druhým rokem.
7. Pedagogická fakulta v Hradci Králové.
8. V zimě si rád rekreačně zahraji hokej a zajezdím na běžkách. Během roku rád hraji fotbal.
9. Knedlo, vepřo, zélo.

Kolektivními sporty – fotbal, jízda na kole s kamarády a hokej

Hezký a pohodový únor...

Za redakční tým : Mgr. Moravcová T., Mekič D., Beil J.J., Hájek M a Šulc D.

Poděkování za pomoc Mgr. Daně Mrňákové

